

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

REPUBLIKA SLOVENIJA
SODNI SVET

Ľubľanská Deklarácia

Súdy pripravené na budúcnosť

9 Jún 2023

Ľubľana

1. Spoločnosti čelia novým a čoraz zložitejším problémom a súdy musia primerane reagovať na nové vznikajúce výzvy. Na jednej strane je funkciou justície rozhodovať spory medzi stranami a chrániť záujmy práv občanov. Na druhej strane politické rozhodnutia sú záležitosťou vlády a legislatívnej moci a nie súdov. V každom prípade, súdy ostávajú viazané povinnosťou dodržiavať základné práva občanov a právny štát.
2. Táto povinnosť si vyžaduje súcitné pochopenie rôznych a možných konfliktných postojov členov spoločnosti zo strany justície. understanding of various and possibly conflicting attitudes of members of society by the judiciary. Na to, aby súdnictvo dokázalo správne čeliť tejto výzve, je potrebné neustále presadzovať rozmanitosť, inklúziu a rovnosť medzi sudcami. Zloženie spoločnosti by sa malo čo najviac premietnuť do súdnictva.
3. Vzdelávanie sudcov je nevyhnutné na to, aby mohli plniť túto úlohu, a to tak v súvislosti s novým vývojom práva, ako aj s cieľom umožniť sudcom viesť súdne konania spôsobom, ktorý zaručí, že účastníci budú mať pocit, že prebehol spravodlivý proces a boli skutočne vypočutí.
4. Nákladnosť a dĺžka súdneho konania je faktorom, ktorý má za následok menej pozitívne vnímanie súdnictva. Preto by sa mali preskúmať a využiť rôzne možnosti, ktoré ponúkajú nové digitálne zdroje a produkty. Mohli by podporiť prácu sudcov, prispieť k vyššej kvalite súdnictva a zlepšiť prístup k spravodlivosti.
5. Sme svedkami vývoja sofistikovaných nástrojov umelej inteligencie (AI), vrátane strojového učenia. Používanie takýchto nástrojov by malo byť dobre pochopené a starostlivo zvážené. Mali by sa posúdiť riziká takéhoto používania a možný vplyv na práva jednotlivcov. Nástroje umelej inteligencie, ak ich používa súdnictvo, musia byť etické už od návrhu a zakazovať priame alebo nepriame porušovanie základných ľudských práv a hodnôt. Používanie takýchto nástrojov by nikdy nemalo podkopať etické normy, ktorými sú sudcovia viazaní, a právo rozhodovať by malo zostať vyhradené človeku- sudcovi.
6. Napokon, v modernom veku by sa mala dôkladne prehodnotiť formálna prax jednoduchého oznamovania úlohy súdnictva prostredníctvom súdnych rozhodnutí. Inštitucionálne využívanie tradičných aj sociálnych médií by sa malo hodnotiť ako prostriedok na informovanie širokej verejnosti o účeloch a činnostiach súdnictva.